

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 5

Karlovy Vary

okresní pracoviště Cheb

Inspekční zpráva

Základní škola

3. základní škola, Okružní 57/180, 352 01 Aš

IZO:

102 040 958

Zřizovatel:

Město Aš

Školský úřad:

Cheb

Č. jednací	052 480/98 - 5064
Signatura	ke1cs101

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	3
2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy. Plánování.....	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	5
3.3.1 Organizační struktura školy.....	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	6
3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4. SPODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích... ..	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	15
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů.....	16
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	16
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy.....	17
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	17
5. ZÁVĚR	19
5.1 Závěry inspekce.....	19
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	19
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu.....	19
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy.....	19
5.5 Další adresáti zprávy.....	19

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č.139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

3. 11.

5. - 6. 11.

9. 11.

12. - 13. 11. 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr.Bohumil Adamec

Členové týmu: Mgr.Jiří Matoušek

Mgr.František Mottl

Mgr.Alena Rájová

Mgr.Marie Vrátníková

Ing. Milada Žáková

1.4 Ředitel školy

Mgr. Zdeněk Šebrle

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb.

výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98

rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 2. 3. 1998

rozvrhy hodin

plán hospitací a kontrol

podkladová inspekční dokumentace pro ZŠ

plán práce školy na školní rok 1998/99

učební plán, tematické plány

pomocná písemná dokumentace ředitele školy

2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Škola pracuje v 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu ZŠ č. j. 16 847/96 - 2.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Nabídka volitelných předmětů:

jazyk anglický
technické činnosti (dílny)
informatika
sportovní výchova

Nabídka nepovinných předmětů:

cvičení z matematiky

Zájmové kroužky na škole:

aerobik

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	37	20	0
2.	2	43	26	8
3.	1	32	20	8
4.	2	37	17	4
5.	1	29	17	3
6.	2	37	10	6
7.	1	26	13	1
8.	2	40	16	5
9.	2	35	19	6
Celkem	15	316	158	41

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje základní vzdělání.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy. Plánování

Ředitel školy má zpracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje školy, která popisuje záměry v oblasti výchovně vzdělávací, materiálně technické a personální. Cíle jednotlivých částí nejsou stanoveny.

Z těchto záměrů vychází roční plán práce, který vytyčuje konkrétní úkoly, v některých bodech stanovuje odpovědnost za jejich plnění a zčásti obsahuje časové rozvržení. Rozsah nepostihuje všechny oblasti činnosti školy, přesto respektuje pedagogicko organizační zásady vydané MŠMT ČR na tento školní rok. Měsíční ani týdenní plány zpracovávány nejsou. Své podřízené zainteresovalo vytvořenými hodnotícími nástroji. Vedení školy prokazatelně kontroluje plnění stanovených úkolů.

Do měsíčních cyklů je zpracován plán hospitací a kontrol. Přesné termíny mají pedagogické rady a pracovní porady i jednání metodického sdružení. Chybí plán akcí bezprostředně ovlivňujících vyučování (výlety, exkurze, kulturní a sportovní akce).

Koncepce školy a roční plán práce jsou zpracovány neúplně, proto lze tuto část hodnotit jen jako průměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány a osnovy jsou ve shodě se vzdělávacím programem Základní škola č. j. 16 847/96 - 2. Číslo vzdělávacího programu je vyznačeno ve všech třídních knihách. Učební plány má vedení školy zpracovány pro každou třídu samostatně.

V průběhu hospitací a kontrolou třídních knih nebylo zjištěno porušování nebo nedodržování předepsaných učebních osnov

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizační struktura školy je stanovena zřetelně a funkčně. Kompetence jsou rozděleny mezi ředitele školy, jeho zástupkyni, výchovnou poradkyni, administrativní pracovníci a školníka. Vedení školy se schází podle potřeby k rekapitulaci plněných úkolů a konkretizaci dalších postupů.

Pedagogická rada je svolávána šestkrát během školního roku v předem určených termínech. Provozní porady se konají podle potřeby, v průměru jednou za měsíc. Třídní schůzky organizuje vedení školy na konci každého čtvrtletí.

SRPDŠ, rada školy a asociace školních sportovních klubů nejsou ustanoveny. Metodické složky na škole zatím žádnou činnost nevyvíjejí.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy se řídí vnitřním řádem školy, který je rozdělen na část určenou pro žáky, část určenou pro učitele a provozní zaměstnance.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Plně způsobilí		Jen odborně		Jen pedagogicky		Bez způsobilosti	
	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí
Učitelé								
	xxx							
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
	xxx		xxx				xxx	
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
	xxx						xxx	
Celkem	11	0	1	0	0	0	7	0

Ve škole pracuje celkem: 30 zaměstnanců z toho 19 učitelů
 2 vychovatelky
 9 provozních zaměstnanců

Věkové složení učitelů: do 30 let věku 3
 od 30 let do 45 let věku 7
 nad 45 let do důchodového věku 8
 v důchodovém věku 1

Na prvním stupni se vyučuje **neaprobovaně** 30,73 % vyučovacích hodin
 na druhém stupni se vyučuje **neaprobovaně** 68,08 % vyučovacích hodin

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Vedení školy v rámci možností vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelů. Nejvíce je pedagogy využíváno středisko dalšího vzdělávání, které nabízí krátkodobé i dlouhodobé kurzy a jednotlivé přednášky či semináře. Ředitel školy případně zájemce nijak v účasti neomezuje. Docházka učitelů je proto dostatečně vysoká i pravidelná a pohybuje se v průměru pěti akcí za školní rok na jednoho učitele.

Jedna z nekvalifikovaných učitelek dálkově studuje pedagogickou fakultu, druhá letos zopakuje pokus o přijetí na stejnou školu.

I přes finanční problémy odebírá škola dostatečný počet odborných časopisů, které pokrývají potřeby jednotlivých předmětů.

Organizační struktura má běžnou úroveň. Personální struktura je nevyhovující nízkým procentem odborně a pedagogicky kvalifikovaných učitelů na druhém stupni, navíc s nevhodnou aprobací. Nedostatkem je nečinnost metodických složek. Tuto část lze celkově hodnotit jako spíše podprůměrnou.

3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení

Vedení školy má dobře zpracovaný plán kontrol, který je základem celého kontrolního systému. Na jednotlivých úsecích je tato činnost v kompetenci zodpovědných pracovníků.

Sledování kvality výchovně vzdělávacího procesu je nejdůležitějším bodem celého systému. Výsledky hospitací jsou s učiteli projednávány, analyzovány a vyhodnocovány. Pro zápis používá ředitel školy i jeho zástupkyně interní tiskopis, na kterém chybí záznam o plnění učebních osnov, případně tematických plánů. Naplánovaný počet hospitací je v relaci s počtem učitelů. V době inspekce měl ředitel školy i zástupkyně po dvou hospitacích.

V určených termínech je kontrolována povinná pedagogická dokumentace třídních učitelů, dokumentace školní družiny, záznamy o výuce nepovinných předmětů a činnosti zájmových kroužků.

Mezi běžnými kontrolami provozu školy je důležitá prověrka BOZP a inventarizace. Chybí přehled kontrol pravidelných revizí s výjimkou požární knihy.

Třídní učitelé v určených intervalech kontrolují žákovské knížky a žákovské písemnosti. V některých případech inspekce zjistila drobné nedostatky v těchto žákovských dokumentech.

Pro hodnocení chování a prospěchu žáků jsou stanovena pravidla vycházející z klasifikačního řádu a řádu školy.

Učitelé a provozní pracovníci jsou hodnoceni na základě kritérií pro stanovení osobních příplatků a odměn.

Kontrolní systém školy nemá žádné podstatné závady a lze ho hodnotit jako spíše nadprůměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Oba typy informačního systému jsou funkční. Vnitřní spojení se zaměstnanci je zajištěno informační nástěnkou ve sborovně, případně osobním kontaktem. Roli dlouhodobě poškozeného školního rozhlasu nahrazuje oběžník, kterým se vedení školy v případě potřeby kontaktuje jak se žáky, tak i s učiteli. Další možností vzájemného kontaktu s dětmi je dotazníková schránka s nástěnkou, třídnické hodiny, nebo předměty typu rodinné výchovy a občanské nauky. Nejúčinnější formou vnitřního informačního systému je osobní setkání se žáky. Objektivní informace poskytují dotazníky.

Vnější systém je zajištěn nejčastěji sděleními v žákovských knížkách. Pravidelné konzultační hodiny nabízí výchovná poradkyně, vážné problémy jsou řešeny pozváním rodičů do školy. Informace široké veřejnosti jsou poskytovány v místních Ašských novinách, nebo v Chebském deníku.

Důvěrné informace jsou uloženy v ředitelně školy nebo u výchovné poradkyně. V rámci možností jsou zajištěny proti zneužití.

Informační systém je promyšlený, plní svoje poslání dobře, proto ho lze hodnotit jako spíše nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

třídní knihy - kontrolovány u všech tříd „B“	- žádné podstatné chyby
třídní výkazy - kontrolovány u všech tříd „A“	- škrty přes jména odešlých žáků - chybí podpisy učitelů - přepisováno bez podpisu u opravy
katalogové listy - kontrolovány u tříd 7 a 9	- chybí „význačné rysy
školní řád	- chybí práva dětí
rozvrh hodin	- bez závad
záznamy z pedagogických rad	- chybí podpisy zúčastněných
protokoly	- bez závad
dokumentace žáků se zdravotním postižením	- bez závad
knihy úrazů	- bez závad
protokoly o revizích	- chybí
personální dokumentace	- neúplná
rozhodnutí	- bez závad
opravné zkoušky	- bez závad

I přes vyjmenované drobné chyby lze hodnotit tuto část jako spíše nadprůměrnou.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 postihuje všechny předepsané oblasti podle § 17e odst. 2 zákona č. 564/90 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů

Některé údaje jsou neúplné nebo mají nízkou vypovídací hodnotu.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 564/90 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Její úroveň je podprůměrná.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený ŠÚ umožňuje realizovat základní materiální požadavky nutné k plnění vzdělávacího programu. Zřizovatel škole přispívá mimo provozních nákladů i na nákup učebních pomůcek.

I přes tuto pomoc města musí vedení školy maximálně šetrně hospodařit s rozpočtem, aby zajistilo dostatek učebnic pro žáky. Nové pomůcky nakupuje jen zřídka.

Další drobné zdroje financí pocházejí ze sponzorských darů.

Vedení školy přidělené prostředky využívá hospodárně.

4. SPODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Klasická školní budova mimo střed města má dvacet dva, tříd z nichž patnáct je kmenových. Zbytek tvoří odborné a poloodborné učebny. Tyto prostory jsou vzhledem k počtu žáků a vzdělávacímu programu dostatečné. Velikost budovy umocňují vstupní hala, široké chodby a schodiště. Žáci však do školy přicházejí vedlejším vchodem, aby mohli lépe využít centrálních šaten, které byly zřízeny dodatečně.

Třídy jsou dostatečně prostorné. Vybavení nábytkem, školními lavicemi a židlemi je dostačující. V odborných a poloodborných učebnách jsou natrvalo instalovány speciální učební pomůcky. Všechny třídy jsou vybaveny radiomagnetofony. Didaktická technika (Meotary apod.) je vytlačována moderními audiovizuálními přístroji (televize, videa).

V počítačové učebně je devět PC řady 386. Potřebným vybavením je zařízena učebna dílen a cvičná kuchyňka. V přízemí budovy je tělocvična menších rozměrů se šatnou a kabinetem. Raritou je prostorná aula využívaná při slavnostních příležitostech.

Na každém poschodí je sociální zařízení vždy pro chlapce a děvčata. Učitelé a provozní zaměstnanci mají k dispozici vlastní sociální zařízení.

Fond učebnic není specializován na jednoho vydavatele, protože o nových učebnicích rozhodují učitelé jednotlivých předmětů. Sklad učebnic je rozdělen na učebnice pro první a druhý stupeň. Vedením skladů jsou pověřeny dvě učitelky. Učebnice jsou hlavně na prvním stupni doplňovány pracovními sešity, které jsou hrazeny z rozpočtu školy.

Učební pomůcky jsou soustředěny v kabinetech, v některých případech ve třídách, nebo v odborných a poloodborných učebnách. Některé z nich byly zastaralé a vykazovaly známky dlouhodobého nepoužívání. Nových a opravdu moderních pomůcek je na škole málo.

Součástí školní budovy jsou i prostory pro školní družinu a školní jídelnu. V blízkosti školy je hřiště a pozemek pro pěstitelskou činnost.

Materiálně technické podmínky jsou na běžné úrovni, proto je lze hodnotit jako průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Budova školy je z hlediska psychohygienických podmínek bez zásadních závad. Některé drobnější nedostatky však vyžadují rychlé řešení. Prvním je nedostatečná čistota především sociálních zařízení a občasný zápach, který je cítit po budově. Zbytečných je několik skladových koutů s nepotřebnými věcmi umístěných v různých částech budovy (v suterénu, na vedlejším schodišti, před vchodem do půdního prostoru apod.). Nehezky působí neodborně opravené dveře, různé petlice místo zámků, rozbitá okénka v tělocvičně, utrhané věšáky, atd.

Nábytek ve třídách je funkční i když je starší a nemoderní. Lavice a židle odpovídají hygienickým potřebám žáků. Tabule jsou nepoškozené, text na nich je čitelný. Osvětlení je zářivkové s dostatečnou intenzitou. Škola má svou vlastní kotelnu s možností regulace teploty. Čistota ve třídách a učebnách je podobným problémem jako na sociálních zařízeních a zasluhuje pozornosti vedení školy. Kabinety nebyly vesměs uklízeny dlouhou dobu.

V budově i když jsou tu ideální podmínky nejsou zřízeny žádné odpočinkové kouty pro trávení volného času. Podle školního řádu musí žáci zůstat o přestávkách ve třídách.

Nehezké je prostředí školní jídelny. Používané talíře byly špatně umyté a poškozené, v některých případech bylo dětem servírováno do talířů po polévce.

Školní hřiště působí zanedbaným dojmem, v tělocvičně bylo rozbitých několik okének mezi šatnou a sálem. Na několika místech je poškozena omítka vlivem silné vlhkosti. Šatna před tělocvičnou je téměř nefunkční.

Pitný režim není zaveden, žáci nemají možnost drobného nákupu ve školním bufetu, nejsou zde instalovány automaty na prodej občerstvení.

Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým potřebám žáků a neporušuje danou vyhlášku.

Problematická je čistota a drobná údržba. Také nabídka pro relaxaci případně občerstvení žáků je minimální. Tuto část je nutno hodnotit jako spíše podprůměrnou.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

1. stupeň

Následující hodnocení vyplynulo z 22 hospitací. Výuka ve sledovaných hodinách probíhala většinou formou klasických pětáctyřicetiminutových vyučovacích hodin. V prvních ročnících byla organizována do bloků tak, aby byl rytmus výuky a přestávek uzpůsoben potřebám žáků. Hodiny byly většinou dobře organizačně i metodicky strukturované a měly jasně stanovený cíl. Obsahovaly různé učební činnosti a vyučovací metody. Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami. Ve většině hodin převažoval tradiční frontální způsob vedení dětí, alternativní prvky a přístupy v organizaci byly uplatněny minimálně. V efektivních hodinách byla práce žáků zajímavá a zahrnovala činnosti nejrůznějšího druhu. Pozitivně lze hodnotit přátelský vztah mezi učiteli a žáky, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Ve většině sledovaných hodin se žákům dostávalo často uznání (známky, pochvaly, povzbuzení apod.), což pozitivně ovlivňovalo jejich motivaci k učení. V některých třídách však chybělo oceňování snahy slabších žáků, protože se vyučující soustředily pouze na výkon a výsledek.

Využití pomůcek (kromě učebnic, obrazového materiálu, pracovních sešitů a tabule) bylo spíše ojedinělé.

Domácí úkoly jsou zadávány účelně. V některých třídách však písemnosti žáků nejsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Český jazyk

Sledováno bylo sedm vyučovacích hodin, které svým pojetím odlišovaly charakter práce v jednotlivých ročnících. Hodiny měly promyšlený obsah, uplatnila se v nich nejen frontální nebo samostatná práce, ale v některých případech i skupinová činnost. Žáci byli vedeni ke kultivovanému vyjadřování, ve vyšších ročnících ke zdůvodňování pravopisných jevů. Do výuky se zapojovali s chutí. Zájem o probírané učivo prohlubovala také nápaditá motivace. Při samostatné práci bylo respektováno jejich individuální pracovní tempo.

Činnost v hodinách byla pestrá, zaměřená na rozvíjení komunikace žáků a postupné osvojování jazyka v mluvené i psané podobě. Výuka ve sledovaných hodinách je celkově spíše nadprůměrná.

Matematika

Většina ze šesti hospitovaných vyučovacích hodin byla zaměřena na opakování a procvičování učiva. Převažovaly hodiny s aktivním zapojením žáků, činnosti se často střídaly, ve vyšších ročnících byly zařazeny i prvky soutěživosti. V nižších ročnících rozvíjely učitelky logické myšlení žáků formou hry. Počtářské dovednosti byly aplikovány na řešení úloh. Projevil se individuální přístup k žákovi se specifickými vzdělávacími potřebami. Kromě pracovních sešitů byly v některých hodinách využity pomůcky vyrobené učitelkami.

Do výuky učitelky zařazovaly úkoly zajímavé a přitažlivé. Vhodně formulovanými otázkami ověřovaly stupeň porozumění učivu. Výuku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Prvouka, vlastivěda

V těchto předmětech žáci prokazovali velmi dobré vědomosti. Aktivně se účastnili procesu výuky zvláště v hodinách s dostatkem názoru (využití přírodnin, obrazového materiálu apod.). Učitelky využívaly mezipředmětové vztahy. V některých hodinách chyběl prostor pro vyjadřování žáků a rezervy se projevily v oblasti hodnocení a motivace. V méně efektivních hodinách nebyli žáci zapojováni do vyvozování nového učiva.

Výuku lze hodnotit jako průměrnou.

Německý jazyk

Ve sledované hodině byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra. Patrná byla snaha o stálou komunikaci v cizím jazyce. Bylo využíváno standardních metod a forem práce. Velká pozornost byla věnována procvičování získaných znalostí a dovedností.

Hodina je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Výtvarná výchova

Náměty pro výtvarnou činnost byly v obou hospitovaných hodinách žákům blízké a motivovaly je k tvořivé činnosti. Učitelky vedly děti k samostatnosti, rozvíjely jejich estetickou citlivost a podporovaly osobitý výtvarný projev. Techniku kresby (tuší, pastelem) zvládli všichni žáci na odpovídající úrovni.

Uvolněná atmosféra pozitivně ovlivnila radost dětí z výtvarného projevu. Výuku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Praktické činnosti

Hodina praktických činností byla dobře organizačně i metodicky připravená. Výrazná motivace (zvírátko) a připravený materiál pozitivně ovlivnily zájem žáků o činnost. Pracovní postup odpovídal svou náročností jejich dovednostem. Všichni pracovali s chutí a zájmem. Méně samostatným vyučující pomáhala. V hodině chybělo povzbuzení a pozitivní ocenění snahy žáků opakujících ročník.

Výuka je hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Dvě hospitované hodiny byly kvalitativně odlišné. Ta horší byla typickou ukázkou hodiny tělesné výchovy na prvním stupni. Klasická úvodní část hodiny měla smysl a řád. V hlavní části děti hrály vybíjenou. Hra je příliš statická, část dětí byla pasivních. Konec hodiny byl příliš rušný a neuklidnil žáky před další hodinou. Vyučující se snažila být bezprostřední, ale působila ukřičeným dojmem. Kladem hodiny byla snaha dětí a dostatečné množství pomůcek.

Druhá hodina byla dobře strukturovaná. Nástup s pořadovou přípravou, hezká rozcvička s hudbou, dobře motivovaní žáci, správná tělocvikářská atmosféra, to všechno byla pozitiva úvodní části. V hlavní části probíhala výuka skupinově, zátěž byla dostatečná, průběh

zaměstnání byl dynamický a pestrý. Klasická vybíjená na konci hodiny trošku pokazila výsledný dojem, stejně jako uspěchaný a neúplný závěr výuky.

Celkově lze hodiny tělesné výchovy hodnotit jako průměrné.

2. stupeň

Matematika

Bylo hospitováno 6 hodin různé úrovně u čtyř vyučujících.

Ve vynikající a čtyřech spíše nadprůměrných hodinách používali vyučující aktivizující metody a formy práce, vhodnou formulací otázek vedli žáky k přemýšlení a vyvozování logických závěrů. Žáci projevili schopnost samostatného řešení problémů, jejich znalosti a dovednosti měly dobrou úroveň. V poslední hodině (vyučující bez odborné kvalifikace) se projevila nezkušenost vyučující, která, přes nespornou snahu, nedokázala využít aktivity žáků k vyvozování nových poznatků, hodina pak byla méně efektivní.

Grafické úrovni vedení zápisů v sešitech nevěnují vyučující (kromě dvou) dostatečnou pozornost, nepěkným dojmem působí i nejednotnost používaných sešitů. Didaktická technika byla využita pouze v jedné z hodin.

Osnovy mají vyučující individuálně rozpracovány do tematických plánů, počty hodin, věnovaných témuž tematickému celku se pak v některých případech výrazně liší (až o 15 hodin), ve škole není ustavena předmětová komise, která by působila sjednocujícím vlivem.

V rámci inspekce byly kontrolovány čtvrtletní písemné práce za loňský školní rok. Mají přiměřenou náročnost, jejich formální úroveň se však různí, bylo by vhodné sjednotit jejich úpravu, jednotlivé složky pak doplnit přehledem klasifikace a rozbořem chyb.

V rámci výuky předmětu by bylo vhodné věnovat pozornost vzájemné výměně zkušeností všech vyučujících prostřednictvím ustavení metodické komise, to pak povede ke zvýšení efektivity výuky všech vyučujících a sjednocení požadavků na úpravu sešitů žáků, zejména pak na sblížení názorů na časové rozvržení učiva a tím na splnění osnov předmětu.

Celkově lze výuku v hospitovaných hodinách hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Český jazyk

Hospitovány byly čtyři hodiny, všechny vedeny nekvalifikovanými a nezkušenými vyučujícími.

Ti se snažili navodit ve třídách maximálně pracovní atmosféru a správné tempo v hodinách. Vyučovací jednotky byly pojaty klasickým způsobem, vyznačovaly se standardní stavbou, v jejich průběhu převládal formální postup výuky. V menší míře se objevoval individuální přístup ke slabším žákům, průběžná aktivizace a motivace. Stejně tak lze hodnotit využívání pomůcek, pochvaly jako povzbuzení i zadávání samostatné práce. Žáci se prezentovali proměnlivou aktivitou a průměrnými znalostmi. Snaha vyučujících o jejich větší zapojení do dění v hodině našla ve třídách většinou neadekvátní odezvu. V průběhu výkladu nového učiva byla v některých případech zřejmá malá zkušenost i menší odborná zdatnost učitelů. Nepřesvědčivé bylo i hodnocení práce žáků v závěrečných částech vyučovacích hodin.

V průběhu hospitací a inspekční činnosti na škole byly sledovány a kontrolovány písemné projevy žáků. Kladně možno označit pravidelně zadávané prověrky z mluvnické oblasti učiva, které jsou vyhodnocovány a jejich výsledky jsou podnětem pro další výuku.

Slohové písemné práce jsou prováděny v požadovaném rozsahu, sešity žáků jsou opravovány a kontrolovány nepravidelně, větší pozornost je nutno věnovat práci s chybou a celkové úpravě žakovských písemností.

Celková úroveň výuky v hospitovaných hodinách byla průměrná.

Dějepis

Byla provedena návštěva tří vyučovacích hodin, které vedli neaprobovaní učitelé s víceletou praxí.

U všech vyučujících byla patrná dobrá příprava, hodiny měly vhodně stanovenou strukturu. Použité aktivizační prostředky byly v úvodních částech vyučovacích jednotek dostatečně účinné. Klasifikační zkoušení se objevilo ve dvou případech, hodnocení vědomostí a znalostí učitelem, na kterém se podíleli samotní žáci, bylo objektivní. Aktivita žáků při opakování učiva byla spíše nadprůměrná. Úroveň vědomostí při zkoušení i při dalších činnostech v hodině se jevila jako velmi dobrá. Výklad a zpracování nového učiva byl rozdílný, od hledání souvislostí a přímé účasti žáků až po převládající výklad učitele spojený s diktováním poměrně rozsáhlých poznámek.

Vhodně a účelně byly využívány mezipředmětové vztahy i regionální prvky učiva, důsledně kontrolována byla samostatná práce žáků, nechybělo i závěrečné hodnocení práce třídy. Dobře se pracovalo s historickými pojmy, běžně a zcela samostatně žáci používali mapy, menší potíže jim dělalo přesné a výstižné vyjadřování. Jejich písemný projev a vedení sešitů je na průměrné úrovni.

Na základě sledovaných hodin je možno celkově hodnotit výuku jako spíše nadprůměrnou.

Německý jazyk

Byly hospitovány dvě vyučovací jednotky vedené nekvalifikovanými učiteli.

Obě hodiny probíhaly v dobrém pracovním ovzduší, snaha vyučujících směřovala k aktivnímu využívání jazyka a ke zdokonalování řečové obratnosti v okruhu dané slovní zásoby. Nezbytné mluvnické dovednosti byly dostatečně procvičovány, zvolené metody a formy práce byly přiměřené věku a vědomostem žáků, objevila se práce ve dvojicích, individuální přístup, samostatná práce, která byla vždy zkontrolována. V hodinách byly využívány učitelem připravené texty, ale dalších pomůcek bylo použito minimálně. Žáci prokazovali menší aktivitu i znalosti. Písemným projevům žáků není věnována dostatečná pozornost, jejich kontrola je nepravidelná a úroveň vedení sešitů je nutno zkvalitnit.

Celkově lze úroveň hospitovaných hodin označit jako průměrnou.

Fyzika

Obě hospitované hodiny byly po stránce odborné i metodické velmi dobře připraveny. Vyučující efektivně hospodařil s časem, střídání pracovních činností bylo promyšlené a účinné. Základní učivo bylo s žáky průběžně procvičováno, přičemž vyučující kladl patřičný důraz na porozumění procvičovaným pojmům. Plnění úkolů zadaných jednotlivcům nebo třídě důsledně kontroloval, chyby opravoval a výkony hodnotil (slovně i klasifikací). Vedl žáky k samostatnému řešení zadaných úloh, případně odstranění nalezené chyby. Průběžně prověřoval zpětnou vazbu a na zjištěné skutečnosti adekvátně reagoval. Žáky motivoval pochvalou a zajímavou formulací prakticky zaměřených úloh. Výklad nové látky doplnil přehledným a dobře strukturovaným zápisem na tabuli.

Zařazené experimenty byly funkční a z hlediska produktivity hodiny byly efektně využity.

Žáci byli aktivní, soustředění a pozorní po celou hodinu. Prokázali mírně nadprůměrné znalosti, jejich poznámky v sešitech měly velmi dobrou obsahovou i formální úroveň. Poměrně samostatně pracovali s učebnicí a tabulkami. S vyučujícím komunikovali otevřeně, bez zábran, ale věcně. Jejich vyjadřovací schopnosti jsou nižší úrovně, problémy jim dělá především přesnost a výstižnost vyjádření.

Dobrou volbou metodických postupů docílil vyučující velké produktivity hodin. Obě sledované hodiny byly jednoznačně hodnoceny jako nadprůměrné.

Chemie

V úvodu jedné ze dvou hospitovaných hodin byl žákům zadán kontrolní test. Z hlediska prověření základních znalostí byl dobře postaven - dobrý výběr i formulace úkolů, přiměřená náročnost.

Při procvičování klade vyučující důraz především na rozvoj aplikačních schopností a dovedností žáků. Jejich práci v průběhu hodiny kontroluje, chyby opravuje, hodnocení výkonů žáků je však nedůsledné a málo motivační. Nejčastější chyby vyučující výstižně zobecňuje a přijímá adekvátní opatření. Žáky aktivizuje nejčastěji vyvoláváním.

Při výkladu nové látky postupovala systematicky, připravené názorné pomůcky nevyužila s dostatečnou efektivitou. Pro lepší pochopení volila vhodné příklady z praxe.

Znalosti žáků byly rozdílné, celkově je lze hodnotit jako průměrné. Samostatně a poměrně dobře pracují s periodickou tabulkou, potíže jim dělá přesná a výstižná formulace odpovědí.

Na základě zjištěných skutečností ve sledovaných hodinách, byla jejich úroveň celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přírodopis

Ve všech třech hospitovaných hodinách vycházely obě vyučující z dobře stanovené struktury vyučovací hodiny, kterou dodržely. V úvodní opakovací části žáky poměrně účinně aktivizovaly a vhodnou formulací otázek je vedly k systematickému třídění poznatků a řádnému pochopení vzájemných vazeb. Náročnost úkolů byla přiměřená schopnostem žáků, jejich plnění pak bylo důsledně kontrolováno, většinou však bez náležitého zhodnocení výkonu žáka.

Ve výkladové části hodiny byla ve všech případech dobře uplatněna návaznost, vhodně střídány pracovní činnosti a voleno přiměřené pracovní tempo. Nové učivo bylo žákům předáváno srozumitelně, se systematickou tvorbou utříděného systému poznatků. Aplikační schopnosti a dovednosti byly procvičovány na dobře volených a aktualizovaných praktických příkladech. Zpětná vazba byla průběžně prověřována, nedodržením časového rozvržení byla produktivita dvou hodin poněkud snížena nedostatečnou prací s exponovaným učivem.

Žáci byli spíše nadprůměrně aktivní a prokazovali většinou průměrné znalosti. Přesné a výstižně vyjadřování jim dělá potíže. Poměrně dobrá obsahová i formální úroveň jejich poznámek svědčí o dostatečné pozornosti, kterou vyučující věnují této problematice. Navázané kontakty mezi vyučujícími a žáky vedly ve svém důsledku k vytvoření příznivých pracovních podmínek v jednotlivých třídách.

Úroveň výuky ve sledovaných hodinách přírodopisu byla rozdílná, od průměrné po nadprůměrnou, celkově ji lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Tělesná výchova

Čtyři hospitované hodiny u dvou učitelů byly dostačující k objektivnímu posouzení kvality výuky v tomto předmětu. Výuka chlapců měla v dobrém slova smyslu mužský projev, dynamiku, náročnost, bojovnost, správnou sportovní atmosféru, snahu, to vše v kamarádském, někdy až nedůsledném projevu učitele. Hodinám lze vytknout chybějící pořadovou přípravu a podceňování užívání tělocvičného názvosloví, ale to na kvalitě příliš neubralo, protože vše ostatní bylo perfektní.

První hodina děvčat byla příliš fadní, neměla patřičnou atmosféru, žákyně byly pasivní, málo zaměstnané. Vyučující úzkostlivě dbala na správnou metodiku, dlouze vysvětlovala. Chyběla jakákoliv motivace. Nevyužila skupinové vyučování ani zaměstnání na stanovištích. Při nástupech nebyla využívána pořadová příprava. Druhá hodina byla po hospitačním rozboru s vyučující podstatně kvalitnější a bez hrubých chyb. Předložený tematický plán byl nelogický nevhodným zařazováním letních sportů do zimního období a obráceně.

Rozdílné kvality učitelů v hospitovaných hodinách dovolují hodnotit tento předmět jako průměrný.

Výchovně vzdělávací činnost lze na základě provedených hospitací hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Výsledky prospěchu žáků na konci školního roku 1997/98

počet žáků	321
prospělo s vyznamenáním	14
prospělo	306
neprospělo 1. stupeň	7
neprospělo 2. stupeň	8
neprospělo celkem	15
počet neomluvených hodin 2. pololetí	719
počet neomluvených hodin celkem	1009

Z přehledu vyplývá nízké procento vyznamenaných žáků a vysoký počet neomluvených hodin.

Písemný projev žáků je na běžné úrovni stejně jako výsledky písemných zkoušek z jazyka českého a matematiky. Nedostatečná je kvalita oprav písemných projevů v jazyce českém. Také práce s chybou je na nízké úrovni.

V některých předmětech jsou žáci pasivní, mají malou motivaci, potřebují střídat různé formy práce, chybí jim ocenění vyučujících.

Úroveň vědomostí žáků je lepší na 1. stupni.

Výsledky přijímacího řízení v letošním školním roce

vycházející žáci z 9. ročníku	31
vycházející žáci z nižších ročníků	6

přijatých na SOŠ	12
přijatých na SOU	18
přijatých na OU	5
do pracovního poměru	2

Na víceleté gymnázium se hlásilo celkem 16 žáků, přijato bylo 6, tj. 37,5%

Celkově lze hodnotit úroveň učení a činností žáků na hospitovaných hodinách, podle jejich písemností a klasifikace jako průměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Škola se snaží vytvářet prostor pro rozvoj osobnosti žáků. Děvčata a chlapci jsou systematicky vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů a zásadám slušného chování. Dění ve škole se řídí školním řádem, který je zpracován na konkrétní potřeby školy. Byl upraven k 1. 9.1998 a žáci s ním byli prokazatelně seznámeni v prvním týdnu tohoto školního roku. Zatím nevytváří příznivé podmínky pro vznik rovnocenného vztahu pedagog - žák, protože obsahuje jen příkazy a povinnosti dětí. Nedodržování kritérií školního řádu znamená pro žáky výchovné postihy. Klima ve třídách při hospitacích i chování žáků o přestávkách nasvědčovalo pozitivnímu působení uplatňovaných metod při výchově a vzdělávání.

Nejčastější přestupky proti školnímu řádu jsou vyrušování při hodinách, kouření a nerespektování školního řádu po vyučování. Problémem na škole je záškoláctví, protože je zde vysoký počet neomluvených hodin. Občas musí třídní učitelé nebo vedení školy řešit náznaky šikany. Tomuto problému je věnována maximální péče stejně jako drogové prevenci. Zatím škola nemusela řešit jediný případ užívání návykových látek i když jsou podmínky ve městě i mezi žáky inspirující.

Vedení školy má zájem o komunikaci s dětmi. Ve vstupní hale je umístěna schránka na dotazy, které ředitel nebo výchovná poradkyně pravidelně zpracovává a odpovídá na ně písemně nebo osobně. Veřejné diskuse pedagogové se žáky nevedou.

Ve škole nefungují žádné běžné formy žákovské samosprávy.

K utváření všeobecné kulturnosti patří pravidelné návštěvy divadel, výstav, organizování odborných exkurzí a výletů. Vkusná výzdoba chodeb a některých tříd přispívá k rozvoji estetického cítění.

Běžná úroveň s klady i nedostatky v rovnováze dovoluje hodnotit tuto část jako průměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Nově pověřená výchovná poradkyně nemá odpovídající odbornost, přesto rozsah kontrolované práce a její kvalita byly nadprůměrné. Je členkou okresní protidrogové komise v Chebu. Hlavní důraz klade na pomoc vycházejícím žákům při přijímacím řízení, péči o integrované děti a prevenci nežádoucích jevů.

Vycházející žáci jsou pravidelně informováni o kritériích přijímacího řízení, jsou s nimi konzultovány jejich šance a možnosti, výchovná poradkyně pomáhá při vyplňování přihlášek a kontroluje jejich správnost před předáním k podpisu řediteli školy.

Integrovaných nebo jinak postižených dětí škola registruje celkem osmdesát. Jsou vedeny v přehledné kartotéce. Dyslektických dětí je celkem šedesát, integrovaných sedmáct a postižené tři. Uvedený počet neodpovídá tabulce ve složce 2. 3. Všichni žáci mají individuální plány se kterými pracují třídní učitelé. Ti se snaží o pravidelnou spolupráci s rodiči,

jsou ve stálém kontaktu s výchovnou poradkyní, případně kontaktují speciální pedagogické centrum nebo pedagogicko psychologickou poradnu. Získané poznatky jsou pravidelně zaznamenávány do kartotéky uvedených dětí.

Zkušenosti z okresní protidrogové komise uplatňuje výchovná poradkyně při své práci ve škole. Zásadním řešením je prevence řešená formou besed, přednášek, osobních pohovorů nebo diskusí. Pro tyto účely jsou také využívány předměty rodinná výchova a občanská nauka.

Rozsah poskytovaných služeb, kvalita práce s integrovanými dětmi, dobře a přehledně vedená kartotéka a účinná prevence před nežádoucími jevy v chování dětí umožňuje označit tuto část jako nadprůměrnou.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Rozvíjení dalších aktivit, které ovlivňují výchovně vzdělávací činnost věnuje vedení školy i pedagogický sbor pozornost v rámci svých časových možností.

Aktivity v oblasti kultury se odvíjejí především účastí na divadelních představeních, hudebních koncertech, přítomností na oslavách města či výstavách převážně však v době vyučování. Pedagogové se žáky dokázali letos zorganizovat kulturní program k oslavě výročí vzniku České republiky, ve škole vychází v pravidelných intervalech školní noviny, dopisovatelé píšou do Ašských novin nebo do Chebského deníku. Estetické potřeby žáků jsou naplňovány ve škole zčásti, protože vkusně působí jen prostředí hlavních chodeb a některé třídy. Opomíjeny jsou možnosti školního vysílání, protože je nefunkční ústředna. Škola zatím nepořádá žádná základní kola v kulturních soutěžích typu pěveckého, recitačního nebo výtvarného.

Sportovní aktivity jsou zanedbatelné, protože žáci mají možnost využít nabídky místního DDM. Jediný zájmový kroužek zaměřený na sportovní činnost preferuje aerobik. Asociace školních sportovních klubů založena není. Družstva malé kopané a košíkové se zúčastnila okresní sportovní olympiády základních škol.

Odborné soutěže a olympiády se na škole téměř neorganizují. Letošní výjimkou byl Matematický klokanek. Okresního finále se zúčastnili žáci školy jen v případě biologické a chemické olympiády.

Pozitivní je vyhlašování a odměňování prospěchově nejlepších žáků tříd a školy.

Aktivit, které výrazně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost škola využívá jen zčásti a proto lze tuto část hodnotit jako průměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní družina

Školní družina má dvě oddělení, ve kterých bylo ke dni inspekce zapsáno 45 dětí. Pro činnost využívá vlastní prostory. Je zařízena starším nábytkem. Vybavení pomůckami pro zájmové i rekreační aktivity je funkční. Děti mají k dispozici také knížky, materiál pro výtvarnou a pracovní výchovu.

V družině pracují dvě vychovatelky, z toho jedna bez odborné a pedagogické způsobilosti. Metodickou a odbornou pomoc jí poskytuje jednak vedení školy a jednak zkušená vychovatelka z prvního oddělení.

Výchovný program je zaměřen zejména na přírodovědu, estetické a pracovní činnosti a pohybové aktivity. Při školní družině pracuje taneční a dramatický kroužek. Děti se zúčastňují akcí pořádaných místním domem dětí a mládeže, připravují také oslavy a besídky.

Činnost školní družiny je rámcově vymezena v ročním plánu, který je dále rozpracován do týdenních plánů činnosti. Dokumentace k evidenci dětí (zápisní listky, přehledy výchovné práce) je řádně vedena.

Činnost školní družiny se svým charakterem odlišuje od školní práce a umožňuje dětem smysluplně trávit volný čas. Práci školní družiny lze hodnotit jako průměrnou.

Školní jídelna

Stravování žáků zajišťuje školní kuchyně při 4. základní škole v Aši a školní jídelna není tudíž součástí školy. Na stolech v jídelně nebyly ubrusy. V době inspekce bylo některým žákům vydáváno hlavní jídlo do hlubokého talíře od polévky. Objevilo se také špatně umyté nádobí. Celková kulturnost prostředí je na nízké úrovni.

Škola zajišťuje jen prostor pro stolování.

5. ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Pozitiva:

- velmi pěkná výzdoba tříd (práce žáků a obrazový materiál) na prvním stupni
- vybavenost audiovizuální technikou, klavíry, elektrickými klávesami na prvním stupni
- vztah učitel žák na prvním stupni
- práce se žákem se specifickými vzdělávacími požadavky
- práce výchovné poradkyně
- aula
- vstřícnost k práci ČŠI
- snaha vedení školy o okamžitou nápravu nedostatků

Negativa:

- absence práce metodických složek
- nedostatečná pozornost věnovaná písemnostem žáků v některých třídách
- nedostatečně prováděný úklid
- neestetické prostředí jídelny a způsob servírování
- absence pořádání školních soutěží
- špatná kvalita výroční zprávy
- vysoké procento hodin vyučovaných odborně a pedagogicky nezpůsobilými učiteli

Pozitiva a negativa zjištěna při komplexní inspekci jsou v rovnováze, proto lze školu hodnotit jako průměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- umožnit žákům o přestávkách relaxaci a pohybové aktivity
- zkulturnit prostředí školní jídelny
- zaměřit se na kontrolu písemností žáků v některých třídách
- stát se členy AŠSK
- více využívat didaktickou a audiovizuální techniku
- zajistit odborně a pedagogicky způsobilé učitele

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

V Karlových Varech dne 10. prosince 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Mgr. Bohumil Adamec v. r.

členové týmu: Mgr. Jiří Matoušek v. r.

Mgr. František Mottl v. r.

Mgr. Alena Rájová v. r.

Mgr. Marie Vrátníková v. r.

Ing. Milada Žáková v. r.

5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 12. 12. 1998

razítko

Podpis ředitele(ky): Mgr. Zdeněk Šebrle v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Aš	5. 1. 1999	2/99
Školský úřad: Cheb	5. 1. 1999	1/99
Rada školy	-	-